

IV. évfolyam, 12. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona

Félévre - - - - - 6 korona

Hogyedévre - - - - - 3 korona

Egyenlő számban - - - - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDEK, 1908. ==
február 9. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők
ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezer: Teleki Arvéd gróf.

A nagy közgyűlés.

A csütörtöki városi közgyűlés melán kiérdemelte ezt az elnevezést. Ujvidék város közeljövő fejlődésére vonatkozó nagyfontosságú, közérdekű intézkedések történtek, melyek nemcsak városszerte lelkes visszhangra fognak találni, hanem szerte az országban, ahol délvidéki szépen fejlődő, nemzetiségek lakta, kis Athénünk örvendetes haladását figyelemmel kísérik, városunk közeljövőbeli rohamos átalakulását hirdetik.

Ujvidék az áthasonítás stádiumában van. A fejlődés, a haladás korszakát éli. Brós vasmarokkal a kulturvárosok sorában helyet kíván a maga részére és a kulturvárosok, látva az energiát, amelylyel városunk előrehaladásának útján célja felé tör, tisztelettel fogadják soraikba Ujvidék városát, a közeljövő *délvidéki metropolisát*.

Es Ujvidék városa, melyet a sors istenáldotta fekvéssel, egyéb kiváló természeti előnyökkel emelt a többi délmagyarországi városok fölé, néhány rövid hónap múlva várfokáról büszkén fogja hirdetni, lobogtatni a *kultura*, a *haladás* zászlaját, — amelyet az új rendszer ragadott a kezébe, hogy egész tudásával, városa iránt érzett szeretetének egész melegével diadalról-diadalra vigyen.

A Balkán kapu: Ujvidék városa, mely mindenkor és ezt büszkeséggel írjuk le, a *magyar hazafiság* hevehetetlen *védőára* volt, most a szent hármastrikolór mellé ormára a *kultura* lobogóját is kitűzi, mely két zászló hiradója lesz annak, hogy Ujvidék nem volt, hanem lesz.

Vessünk egy pillantást a csütörtöki közgyűlés eseményekben gazdag lefolyására. Szárguldjunk végig a szüntelen, fáradságot, pihenést nem ismerő munka árán napirendre tűzött és a befejezett előmunkálatok után az elkészülés stádiumába került új intézményekre és tegye minden polgártársunk a kezét a szívére, alig hisszük, hogy akadna egyetlenegy is, — mégha a vak gyűlölet tüze lobogna is a szívében, a lelkében; ha agyában a lekicsinylés gondolata a jogos elismerést bármennyire is csökkenteni akarná, — aki nem mondaná, hogy *Ujvidék* és polgársága az *igazi haladás*, az *igazi boldogulás útján van*.

Menjünk sorjában, nem állunk meg sehol, csak felsoroljuk röviden a határozatokat. Kommentár alig kell hozzájuk. Beszélnek a tények. Az események. A tettek. Minden szónál ékeesebben.

A *villamos* világítás, a villamos vasut. A város törvényhatósága mindkét intézmény *sürgős* létesítését határozta el. A szerződést a legolcsóbb hazai céggel megkötötte. Még a miniszter áldása kell hozzá és a villamos végig fog robbogni Ujvidék utcáin, a villanyos körték és ivlámpák nappali fényt fognak szórni. Ujvidék kulturváros lesz, melynek e két intézmény régóta nélkülözött kellekét képezi.

Az új magyar *főgimnázium*. A futtakitca régi rozoga ijesztő külsejű kórház helyére az állam sok százezer korona költséggel diszes, új palotát épít, a magyar *kultura* örök dicsőségére. A városi közgyűlés erre a célra a kórház telkét és épületét a régi gimnázium főutcai telke és épülete ellenében elcserélte.

Itt van a *munkásházák* kérdése. A város a munkástelepek részére területet adott. Kétszáz magyar munkáscsalád fog földet, házat, — hajlékot kapni. Ez *nemzeti szempontból* is fontos. A magyarság megerősödését hirdeti és a nemzetközi *szocializmus* tévtanainak ellensúlyozására való. Amellett elsősorban létkérdése annak a kétszáz családnak.

A *vízvezeték* megfeneklett ügye is nagy lökessel előbbre jutott. Orbán műszaki tanácsos, akit *Ilijics Sándor dr.* indokolatlanul megtámadott, igazán eléggé nem dicsérhető enerzsiával fogott ezen nem „fair“ kérdés tisztázásához. Ha ambíciója nem lankad, úgy *bonne*, nagy képzettségénél fogva is, az igazi műszaki erőt találtuk fel, aki a város megoldásra váró nagy problémáit a megvalósulás révébe fogja hozni.

Ő vette kezébe a város *szabályozási terv*ek kérdését és megcsinálta — 6000 korona pályadíj nélkül, — azt, amire a városnak szüksége van és amiért 6000 korona tandíjat fizettünk — hiába.

Hasábokon át lehetne a csütörtöki közgyűlésről beszélni, de egyelőre csak ennyit.

De még egyet. A városi közgyűlés a *VI. patika szükségességét* kimondotta. Immár harmadszor. A változott viszonyokra való tekintettel újra meghozta határozatát. A függetlenségi párt ez al-

kalommal is hű maradt elvéhez, az ipar-szabadsághoz, mindenki szabadon gyan korolhassa azt az ipart, amit éveket, keresztül fáradságos munka árán tanult. De meghozta a határozatot, mert a VI. patikának a szükségét belátta és a közérdeket néhány ember magánérdeke fölé tudta helyezni.

A nagy közgyűlés után az elismerés palmaága *Balla Aladár* főispánt illeti, aki az új rendszer élén állva nemcsak nagyfontosságú *politikai és nemzeti missiót* teljesít, hanem *szülővárosa érdekeit, fejlődését, haladását, városunk polgárságának boldogulását igazán a szívében viseli*.

Az új rendszer újabb diadala volt ez a nap, melylyel helyet kért magának városnak történelmében.

Az ujvidéki internátus ügye.

Lapunk olvasói előtt ismeretes az a mozgalom, melyet a mult év elején a *Dmke* ujvidéki fiókja indított egy, a szlavoniai tanuló ifjuság számára városunkban létesítendő internátus és napközi otthon érdekében. A fiók titkára a statisztikai adatok összegyűjtése után megszerkesztette a kereskedelmi és közoktatásügyi miniszterekhez intézendő memorandumokat, melyeket a *Dmke* elnökéből, városunk képviselőjéből s főispánjából álló küldöttség nyújtott át Kossuth s Apponyi minisztereknek. Hathatós közbenjárásuknak meg is lett a kellő eredménye. — Apponyi elhatározta, hogy egy az internátust, mint a napközi otthont maga az állam létesíti s a *jelen évi költségvetésben már be is van állítva egy tétel az ujvidéki internátus céljaira*. *Kossuth miniszter* pedig nemrégiben értesítette a *Dmke*t, hogy az ujvidéki internátusnál szlavoniai vasutasok gyermekei számára egyelőre *öt*, egyenkint 200 koronás *alapítványos helyet* létesít. Így remélhető, hogy az ujvidéki fiók nagyjelentőségű, a szlavoniai magyarság védelmére irányuló kezdeményezése városunk nagy hasznára már a legközelebb meg fog valósulni.

Városi ügyek.

— Közgyűlés —

Vár. törvényhatóságunk e hó 6-án Dr. Balla Aladár főispán elnöklete alatt tartott rendes havi közgyűlésének napirendjén 25 tárgy volt kitűzve, köztük fontosabb, életbevágó s Ujvidék város

BOGDÁNY és **TÁRSA**
UJVIDÉK,
Vármegeye-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurbanban) 988.

jövő kialakulását megalapozó, fejlesztését biztosító kérdések. Hogy ily fontos tárgy, terjedelmes közgyűlést 4 órai tanácskozás után be lehetett fejezni — ennyi ideig tartott a tárgyalás — annak a lázas tevékenységnek kell betudni, melyet egyfelől a bizottságok és vár. tanács, másfelől maga a függetlenségi párt is az egyes tárgyak kimerítő, részletes előkészítésében, napokon át délelőtt és délután, késő estig tartott előtanácskozásokban kifejtettek. A tárgyak aktuális fontossága azután, kivált a műszaki kérdések *Orbán Ignác* műszaki tanácsos nagy szakértelmű, világos áttekintésű, kimerítő előadásában, mindvégig lekötötték a szokatlan nagy számban megjelent biz. tagok figyelmét és érdeklődését.

A távirtda és távbeszélő vonalak felügyeletéről szóló szabályrendeletet jóhagyó keress. miniszteri rendelet, a polgármesteri jelentés, főleg annak a vár. jövedékekre vonatkozó része örvendetes tudomásul vétetett, a város kezelése alatt levő pénzek pedig névszerinti szavazással egyhangu határozattal a helybeli pénzügyintézetekben fognak gyümölcsözőleg elhelyeztetni.

Köszönő felirat Kossuthnak.

A keress. miniszteri rendelet a seretshizlálókhoz vezető *vasúti vágány* építéséhez szükséges városi terület átengedése tárgyában örvendetes tudomásul vétetvén s lelkes éljenzéssel fogadtatván, a kért terület díjmentes és örök áron, az anyagszállításra szükséges területnek pedig kihasználásra leendő átengedése elhatározatik, míg az elidegenítés érdemleges tárgyalása a jövő közgyűlésre tüzetik ki. E kérdéssel kapcsolatosan egyhangu lelkesedéssel hozott határozat alapján *Kossuth Ferenc* miniszterhez ezen régóta óhajtott, nemcsak egyesek, de az egész közönség érdekeit szolgáló fontos ügynek gyors és sikeres megoldásáért köszönő felirat intéztetik.

Főispáni átiratok.

Főgymnázium — önk. tűzoltók.

Ugy a kir. főgymnázium és internátus, valamint az önk. tűzoltók baleset elleni biztosítása érdekében a vár. tanácshoz intézett, s lapunk mult számában egész terjedelmében leközölt kétféle főispáni leirat főispánunk nemes intencióinak értelmében intéztetett el, mindkét átirat nagy helyeslést és tetszést, főispán személye iránt pedig viharos éljenzést provokált.

Villamos vasut és villamos világítás.

Orbán Ignác behatóan ismerteti a Budapesten tartott szakértői tanácskozások eredményeit, úgy a Concessió, mint Területhasználati szerződéseit, a szakértőknek s a gazdasági, jogügyi, építési bizottságok erre vonatkozó módosításait s ezeket a tanács javaslata alapján is elfogadásra ajánlja, annál inkább, mivel a „Részvénytársaság Közlekedési és Villamos Vállalatok számára“ című társaság minden

korábbi és egyéb vállalkozóknál nagyobb *előnyöket* biztosít, nevezetesen 50 évi concessió (55 helyett), a megváltás joga 15 év (25 év h.), a felmondás 2 évvel előbb történhetik, a közvilágítás olcsóbb mint a gázgyár és más városok vill. világítása, amennyiben az egységár 6 f., a vill. világítás és vasut közti junktim, végül a városra *semminemű teher* nem hárul, kivéve a vasutállomás melletti terület átengedése, ezenfelül 3 ivlámpát kap s részesedik a haszonban. — Dr. *Kassovitz* előbb a gázgyár megváltásának kérdését kívánja eldönteni, s a gázgyár megváltásából új jövedelmi forrást remélve újabb, beható szakértői tanácskozást indítványoz az összes biz. tagok részvételével. Elnöklő főispán felvilágosító szavai után a nagy többség a tanács javaslatát emeli határozattá.

A gázgyár megváltása.

A gázgyár újabb kedvezményeket ajánl az üzem további 10 évre, nevezetesen 200 utcai lámpát *Auer* égővel, olcsóbb díjat: óránként 2/10 fil., köbm. 22 f. a világítási területet nagyobbítja s a kovácsolt vas lámpákat kicseréli. A szakértők a megváltás elodázását ajánlják 10 évre, annál inkább, mivel a gázgyár megváltásával a vill. világítás és vasut műve nincs megoldva, pedig létesítésükre már most kell törekedni, annál inkább mert megváltás esetén nem akadna vállalkozó villamos társaság, a Részvénytársaság anélkül is létesítené a vill. vállalatot, konkurrenciája esetén a gázgyár értéke, jövedelme is csökkenne s jelen ajánlat elfogadása esetén a város kockázat nélkül kapja az összes műveket. Dr. *Kassovitz* 10 helyett 15 évre indítványozza a meghosszabbítást. Ezzel szemben *Orbán* a rövidebb terminus mellett érvel, mert a villamos művek nagy jövedelműek lesznek s ezeknek esetleges megváltási összege maximumra emelkednék. Dr. *Ilics* új irányt lát a mérnöki hivatalban, de jelen javaslat nem elégíti ki és házi kezelést ajánlva a mérnök-építés-egyesület meghallgatását indítványozza. *Orbán* bizalmatlanságot lát az új mérnöki hivatal ellen s javaslatainak helyességét *Pfeifer*, *Holló* és *Debreceni* idevágó szakvéleményével bizonyítja, mely szerint a villamos művek létesítése kizárja a gázgyár megváltását s a város önmagának csinálna konkurrenciát. Elnöklő főispán a hűség kedvéért konstatálja, hogy a mérnöki hivatal szervezése a közgyűlés óháján és határozatán alapul, mely a régi elhanyagolt hivatal helyébe gyorsabb menetű, modern szervezetű hivatalt kívánt, *Wimmer Károly* szintén a tanács javaslatát pártolja, mire főispán a vitát bezárván, szavazásra bocsátja a kérdést. A tanács javaslata úgy Dr. *Ilics*, mint Dr. *Kassovitz* indítványával szemben nagy többséggel határozattá emeltetett.

Vizvezeteki előmunkálatok.

Ugyancsak *Orbán Ignác* műszaki tanácsos behatóan ismerteti a vizvezeték

előmunkálatainak eddigi eredményeit. Indokolt javaslata alapján, a kamenici szigetén létesített próbakutak nem felelnek meg, az óbecse-titeli vágányon tul eszközrendő furások, minden egyes kavicsréteg vegyelemzése, határozattal el, *Stiellynek* 20.000 k. megállapított s nagyobb részben már felvett munkadíja megszavaztatik s a további munkálatok időközönkénti felülbírlására *Farkas min. osztálytanácsos* kéretik meg.

Városrendezés.

A városrendezésre kiírt pályázaton díjnyertes tervek egyike sem levén alkalmas a kivitelre, még mult évben a mérnöki hivatal bizottat meg a díjnyertes pályatervek alapján egy újabb, a helyi viszonyoknak megfelelőbb terv elkészítésével. *Orbán* műszaki tanácsos bemutatja úgy az elkészült tervet, valamint bővebben ismerteti a városrendezésnek — olvasóink előtt már ismeretes — programját. Javaslata elfogadtatván, első sorban a városnak rendezése alapjául szolgáló *részletes felvételre* nyilvános pályázat kiírása határozattal.

A Limán rendezése.

A Limán víztelenítése címén mult számban leközölt javaslatot a bizottság helyeslőleg elfogadja s a szükséges 60.000 k. költséget is megszavazván, a tanácsot bizza meg a további intézkedésekkel. — Bár e költség nagynak tűnik, a biz. tagok szívesen ajánlották meg, mert főleg közegészségi követelmények, közérdek ki-elégítéséről van szó. Tehették e nagyfontosságú lépést annál inkább, mert nyomában utána elnöklő *főispán* élénk helyeslés és éljenzés közt hozta tudomásul a kormány kiváló jóakarátának, valóban atyai gondoskodásának újabb bizonyosságát. Ugyanis a *vársánc* és *állandó hid* iránti kérelem méltányos elbírálást nyert; a *vársánc* minden ellenérték nélkül megy a város tulajdonába, csak kaszárnyát kell építeni, amelynek céljaira a *telket is ingyen* adja a katonai kincstár. A *hidsánc* területéért 3 millió koronát ajánlanak illetékes helyen s nemcsak 150 hold szabadul fel, hanem a szomszédos területek értéke is nagyban emelkedik. Az állandó hidra vonatkozólag ugyancsak végtelen nagybecsű *Kossuth* miniszter elhatározása, hogy a *hidvámszedési jogról a város javára* lemond. *Főispán*nak ezzel kapcsolatos azon további kijelentése, hogy a biz. tagok *bizalommal* lehetnek és *legyenek a jövő iránt*, elképzelhető legnagyobb örömet, megnyugvást és lelkesedést keltette.

Ártézi fürdő — munkásházak — kórház.

Az *ártézi fürdő* 20%-al leszállított költségvetése jóváhagyatik, *Francsek* eddigi tervező helyett a mérnöki hivatal bizottat meg a kivittel, a munkálatokhoz egy rajzoló alkalmazása határozattal s a fürdő nem a park közepére, hanem a futaki ut mellé építetik. — A *munkásházak* tervei elkészülvén, 19 k. h. 535 □-öl

Sirolin

Üsseli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmálást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjem mindenkit „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc).

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárterületen. — Ára Szegeden 4—5 koron.

ingyen terület szavaztatik meg, s a szükséges lépésekkel a tanács biztatván meg, a szegénység megállapítására id. Jójárt, Dr. Ámon, Virág, Dr. Szlezák, Dr. Ilics és Popadics küldetnek ki. — Az új körház céljaira szükséges terület kisajátítási eljárással a tanács bizatik meg.

Ipartelep bővítése.

Reich és Lebherz cégnek — harmadszori tárgyalás után — tekintettel a városnak a jelenlegi gyártelepen leendő fejlődésére, a kért terület helyett 800 □-öt szavaztatik meg a szokásos feltételek és □° 1 k. ár mellett

Hatodik gyógyszer-tár.

A hatodik gyógyszer-tár ügye előrelátólag pro és contra nagy vitát keltett, s jöllehet a tisztí főorvos arra való tekintettel, hogy a törvényben és min. rendeletben elősorolt viszonyok nem változtak, tehát a felállítást ellenzi, a közegészségügyi bizottság nemcsak javasolja a 6. gyógyszer-tárat, hanem arra egyuttal ajánlatot is tesz, Grosz Adolf okl. gyógyszerész személyében. Minthogy a miniszterium az újabb patika szükséges voltának, a már korábbi min. leiratban említett, 5 éven belül beállott viszonyok megváltoztának kipuhatólását a polgármesternek saját hatáskörébe utalja s a tanács önálló indítványt nem tesz, elnöklő főispán mindenekelőtt kijelenti, hogy a bizottságnak nem lévén jelölési joga, mely *hiszárólag* a belügyminisztert illeti meg, a személyi kérdést mint törvényellenes nem engedí tárgyalni, a biztagok csak az iránt határozhatnak, szükséges-e, vagy nem az újabb, 6. gyógyszer-tár Grosz Adolf pótkérvényében foglaltak igazolásául és kiegészítéséül is, *Boszenik* Béla hosszabb felszólalásban az újpatikának közérdekből leendő feállítást szükségesnek mondja s kérelmezővel egyetértőleg az Ezsébet-teret ajánlja. Ezzel szemben Dr. Szlezák Lajos a viszonyok megváltozására felhozott érveket megdönteni iparkodik, találó szarkasztikus megjegyzéseivel hangos kacajra is késztetve a közgyűlést, miután jogilag, alakilag és érdemileg az új patika felállítására az egészségi törvény végrehajtására kiadott min. rendelet 17. §-ban körülírt egyetlen egy esetet sem lát fenforogni, az engedélyezést ellenzi. Milovánovits K. felszólalása után 36 szavazattal 25 ellenében *Boszenik* indítványa, tehát a 6. gyógyszer-tár felállítása mellett történt a döntés, mi ellen Dr. Szlezák felebbzést jelentett be.

Apróbb ügyek.

Kluka György, Goldberg Elias a város kötelékébe felvétetvén, vár. alkalmazotaknak a kért szabadság megadatik, Mihályi János rendőr 367 kor. évi nyugdíjat, Paczik István rendőr 720 kor. végkielégítést nyer.

Ezuttal tartozunk még megemlíteni, hogy *Brüll F. F.* betéti társaságnak kérvénye a gyártelepére vonatkozó tulajdonkorlátozási kikötés mellőzése iránt, mint kellőleg elő nem készített, a napirendről levétetett, az új szerzerzési *szabályrendelet* tárgyalása pedig nagy fontosságára való tekintetből *külön*, rendkívüli közgyűlésnek tartatott fen.

A DMKE könyvtára Ujvidéken.

A Dmke ujvidéki fiókja, mely évek óta kártóan törekedik Ujvidék s környékének magyarságát kulturális téren erősíteni, kiváló gondot fordít városunk egyetlen nyilvános magyar könyvtárának fejlesztésére. Míg 2 év előtt a könyvtár mindössze 320 kötetből állott 1000 korona értékben, azóta a vezetőség majdnem megkétszerezte a könyvtárat, mely a legjelesebb modern magyar s külföldi írók műveivel gyarapodva ma 600 kötetből áll 1700 korona értékben. A könyvtár, melynek népies irányú könyvei a reform. olvasókörnek kölcsönöztek ki használat végett, a lefolyt 1907. évben is széles körben éreztette jótékony hatását, a mennyiben csak az intelligencia s a tanulósg 4250 kötetet használt. Hogy a fokozódó igényeket kielégíthesse s egy nagy ujvidéki közkönyvtár létesülését gyorsítsa, a fiók az 1908. évtől fogva 500 korona évi segély megszavazásáért folyamodott a Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsához, Ujvidék városától pedig könyvtára s ismeretterjesztő előadási számára 300 koronányi szerény összeget kér. A szomszédos Zombor városa hatalmas 35.000 kötetes városi könyvtárát ingyen lakással, fűtéssel s 700 koronával, a szabad lyceumot pedig évi 600 korona segéllyel támogatja s így valószínű, hogy városunk se fogja a kezdet nehézségeivel küzdő Dmkétől a kért csekély segélyt megtagadni. A Dmke könyvtára a folyam mérnöki hivatal (Rákóczi F ut) előszobájában van elhelyezve s használata majdnem teljesen díjtalan.

HIREK.

Farsangi naptár.

A Mayor nagyszálló Vigadó-jában

1908. február 9. Munkás egyet bálja.
 február 10. Szlavianszky orosz daltársulat hangversenye ugyanott.
 február 12. Radikális beszeda ugyanott.
 február 15. Kabaret estély ugyanott.
 február 16. Daloskör estély ugyanott.
 február 22. Tíz-tíz bál ugyanott.
 február 23. Fráter Loránd estély ugyanott.
 február 29. Keresk. iskola hangverseny ugyanott.
 március 1. A Frohsinn estélye ugyanott.
 március 3. A Tabitha nőegylet ugyanott.
 március 7. A kereskedő ifjak bálja ugyanott.
 március 15. Kurz Selma hangverseny ugyanott.

A DMKE ujvidéki fiókja ma vasárnap 11 órakor vál. ülést tart a kaszinóban.

Választás. A mérnöki hivatali tisztí állás e hó 6-án töltetett be; 9 pályázó közül 3, névszerint Szántai Endre, Baumhauer János és Szabó Mátyás jelöltetvén, a közgyűlés Baumhauer Jánost választotta meg közfelkiáltással.

A Szlavianszky estély. A hétfő esti *Szlavianszky* hangverseny iránt oly Ujvidéken még sohasem látott érdeklődés mutatkozik, hogy az estélyhez ma már *alig* lehet jegyet kapni. Az ujvidéki szerb dalárdák impozánsnak ígérkező ovációban fogják az ősz szláv nemzeti énekest: *Szlavianszky Dimitrit* részesíteni és egyáltalán az egész est őszinte és meleg tüntetéssé lesz. Jegyek már csak *igen korlátolt* számban a hangversenyt rendező *Herger Agoston* futaki-utcai könyvkereskedésében kaphatók. A hangverseny *hétfőn* este pont 8 órakor kezdődik. A hangversenyszámok alatt a Vigadó ajtai zárva lesznek, miért is a pontos megjelenést a közönség figyelmébe ajánljuk.

Meghosszabbított zeneengedély. A legutóbbi közgyűlés id. Jójárt indítványára a kávéházak előtti zenélés óráját esti 10-től 11-ig hosszabbította meg.

A báró Hirsch Mór jótékonyági egyesület febr. 2. ik közgyűlése Paul Keresztély polgártársunkat választotta meg elnökévé.

Tilos a kivándorlás. A montreali cs. és kir. főkonzul távirati értesítése szerint a kanadai kormány a bevándorlást újabb intézkedésig betiltotta. Ezért a belügyminiszter rendeletet adott ki, mely egyelőre megtiltja a Kanadába való kivándorlást.

Csetneki magyar csipke-tanfolyam. Biró Jánosné a december hónapban tartott tanfolyam sikerén felbuzdulva és a női közönség általános óhajára e hónapban még egy tanfolyamot tart, mely már e hó 11-én vesszi kezdetét. Beiratkozni e hó 9-én és 10-én d. u. 3 órakor a tanfolyam helyiségében (kereskedelmi iskola I. emelet, 15. ajtó) lehet, beiratási díj 5 k. A tanfolyamon teljesen új, izléses csipke minták lesznek bemutatva.

Betiltott népgyűlés. Az ujvidéki szociáldemokrata párt vasárnap délutánra a Winkle sörcsarnokban ezuttal változatosság okáért szakgyűlés helyett népgyűlés megtartásának engedélyezését kérte, amit azonban rendőrségünk betiltott. Hasonlóképp betiltotta rendőrségünk az utóbbi napokban kérelmezett két szakgyűlés megtartását is.

Halálozás. Dr. Pavlovics István ügyvéd, ki valamikor ugy a városi mint a politikai közéletben tevékeny szerepet játszott és egy cikluson át a parlamentben városunkat képviselte és ismételten szerb kongresszusi képviselőnek is választott, e hó 6-án 78 éves korában elhalt. Az elhunyt nagy irodalmi tevékenységet fejtett ki: lefordította szerbre Tacitus művei nagy részét, majd egy éven át díjtalanul szerkesztette a *Zasztavát*, utóbb pedig éveken át a konzervatív irányú „Nase Doba” szerkesztője volt; a szerb „Matica” előbb ügyészének, majd később elnökének is választotta. Az utóbbi években az elhunyt a közélettől teljesen visszavonult; temetése, melyen maga Sevcics Mitrofan gör. kei. szerb püspök fényes papi segédlettel celebrált, péntek délután a közönség élénk részvétele mellett ment végbe. Sirjánál a szerb főgimnázium nevében, melynek elhunytáig patronusa volt, Jovanovics Milán tanár mondott búcsúztatót.

Hangverseny. Az ujvidéki kir. kath. magyar főgimnázium hangversenye szerdán este folyt le a Mayerszálló nagy termében. Telt padsorok, mosolygó, vidám arcok, rézsás hangulat jellemezték ez estét. A deáksereg mulatsága volt ez, tanári felügyelet mellett meg volt adva az alkalom, hogy a Muzsáknak áldozhasanak. Ezt is megtették, előbb a költészet és dal Muzsáját szólaltatták meg, azután következett a Terpsichorének szánt áldozat. Nyolc óra után jelent meg Dr. *Balla Aladár főispán* úr Ő Méltósága és ekkorra a közönség már oly nagy számban jelent meg, hogy a hangverseny megkezdődhetett. A rendezőség elismerést érdemel, hogy a műsor elég gyorsan pergett le és az egyes műsorszámok között, nem volt hosszú és kínos szünet. A zenekar első száma, Meyerbeer „A próféta” c. operából vett koronázási indulója a legfokozottabb igényeket is hivatva volt kielégíteni. Löwinger Károly Liszt Ferenc XII. magyar rhapszodiáját, igazán nagy technikáról és kiváló ügyességről tanuskodó interpretálással játszotta. Hoós Kázmér és Ujhelyi Lajos Vörösmartynak „Marót bán”-jából adtak elő azt a jelenetet, amidőn Marót öccsének átadja a

kardot és ketten, hogy kibékülhessenek egymással, a harcba indulnak. A fel-felhangzó tetszésnyilvánítás csak a sikernek szól. A férfi kar Eckert "Hajósdal"-ának elneklésével nyújtotta össztanultságának, fegyelmeztségének és szép hangerejének tanubizonyosságát. Berio "Fantasie Ballet"-jét, ezt a nem épen könnyű koncertdarabot hegedűn Steiger Béla adta elő. Úgyes hegedűjátékos, kinek máris igen szép gyakorlata és kiváló technikája van. A műsornak mondhatni piéce de resistance volt Kerner-Hesodernak melodramája "A magyar dal.", amelynek szavalati részét Zahorecz Károly, látta el kiváló sikerrel, a kíséretet pedig úgyesen teljesítette zongorán Löwinger Károly és dalok útján az énekkar. Hallottuk a magyar dal fejlődését. Megesendültek az "Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga". "A Boldogasszony anyánk." "A Bezerédi nóta." "A Rákóczi nóta." "Nagy Bercesényi Miklós nőiája." "Kossuth-nóta." és végül a "Szózat". Szünni nem akaró éljenzés jelentette azt, hogy a közönség meg van elégedve. Meg is lehet elégedve, hiszen ennek a műsorszámnak előadása az énekbéli és szavalási ügyességén kívül el nem törölhető módon jelezte azt, hogy az ifjúságot a tanári testület hasafias szellemben neveli. Ugy is van rendjén és ha valaki még szólni merne az ellen, hogy az ifjúság ilyen dalokat énekel, ez nem magyar és annak nem lehet helye e hazában. Ezt csak azért említjük meg, mert úgy halljuk, hogy voltak, akik pedig fizetésemelést várnának a mostani kormánytól, szóbeszéd tárgyává tették azt, hogy a Kossuth-nótát énekelte az ifjúság. Uram, ma már más kort élünk, ma már *nyitlan hirdethetjük magyarságunkat*. Az ifjúságot pedig a tanári testület mindenkor ezen jelszavak mellett oktatja valóságára, királyhűségre és hazaszeretetre: "Isten, király, haza!" és ezekben a jelszavakban mindenkor hú maradt. Hollós László, Kiss Arnold, Pekló Károly, Steiger Béla vonós négyese igen jó volt, az utolsó szám, a magyar népdalegyveleg pedig annyira tetszett, hogy a közönség tapsolva követelte megismétlését. Ezután következett a tánc és a multság a hajnali órákban, 4 óra felé véget ért. A karok és zeneszámok bemutatásában Léh Jakab fejtett ki kiváló tevékenységet és a siker nagy része őt illeti.

Dsziu-Dsziu előadás Ujvidéken. Schomokoff mester, ki az ország számos nagyobb városának rendőrségét oktatta már be dsziu japán önvédelmi és támadó birkózásra, jelenleg városunkban időzik és művészetét e hó 22-én d. u. 5 órakor a magyar főgimnázium tornacsarnokában fogja bemutatni: Egyben mint értesülünk ajánlatot tett a városi tanácsban, hogy városunk rendőrségét is ezen fogásokra betanítani fogja.

Esküvő. Bernhardt Péter helybeli iparos kedves és szeretetreméltó leányát hétfőn vezette oltárhoz Heinczmann Károly helybeli iparos. A násznagyok tisztét Bozsenik Béla főgymn. tanár és Schvarcz Dávid cimfestő töltötték be.

Magyarország fűrdől közérdekű és igen tanulságos tételről lesz ma vasárnap február 9-én a DMKE folytatólagos ismeretterjesztő előadása, melyet ezuttal Dr. *Brezovszky* Nándor főorvos tart. Az előadást körülbelül 100 vetített kép fogja kísélni. Ez sok időt vesz igénybe s így esetleg kettő osztva adják az előadást. Első rész 9-én délután 5-kor. Másodikrész a közönség kívánsága és a lehetőség szerint 10-ikén, 12-én, esetleg csak 16-ikán d. u. 5-kor. Március havában *Ernst* Ödön törvényszéki bíró, *Almády* Miklós zongoraművész és *Jánky* L. főgymn. tanár fognak

előadást tartani, amivel az első ciklus véget is érne. Ha azonban az időviszonyok az ilyen teliesebb időtöltést megengedik és a nagyközönség egyre növekvő érdeklődése nem apad, *áprilisban* is lesz 1, esetleg 2 előadás.

A magyar nemzeti bál alkalmával felléptek: Önagys. Winkle Istvánné 20 k., Molnár H. 5 k., Balaton J. 2 k., — *1 koronát:* Csipő Gy., Kecskés J., Dr. Wágner K., Tapavicza M., Kardos S., Bál J., Lukács J., idb. Mondovics, Földváry J., Czuczor J., Szücs F., Kindér. *40 fillért:* Mondovics F., Garbacz L., Brankovics J. A pénztári bevétel 343 kor. 20 fillér. — Az összkarban közreműködött 16 szoprán-, 4 alt-, 4 tenor-, 16 basszus-, összesen 40 énekes.

Halálozás. Wessely János nyug. magy. kir. adóellenőr csütörtökön-e hó 6-án 90, *Korda József* pol. isk. tanár pedig e hó 8-án 52. éves korában hosszabb betegség után elhunyt.

A palánkai téli kikötő kiépítésének ügye a végleges kivétel, a megvalósulás stádiumába jutott. A földmívelésügyi miniszter ugyanis a f. évi költségvetésbe 200,000 kor. vett fel az építési költségek első részletéül. A terület kedvelt és népszerű orsz. képviselőjét, Dr. *Adamovich Istvánt* illeti az érdem oroszlan-része, hogy e téli kikötő, mely első sorban a palánkaiakra bir nagy — életbevágó — fontossággal, már a legközelebbi időben munkába vétetik.

Figyelmeztetés. A pittsburgi cs. és kir. konzulátustól érkezett távirat nyomán megállapítható, hogy a pittsburgi bányaszerencsétlenség alkalmával tényleg számos magyar ember vesztette életét, az illetők neve és kiléte azonban ez idő szerint még nem volt megállapítható. Minthogy attól lehet tartani, hogy lelketlen ügynökök ezt az alkalmat is fel fogják használni, hogy a szerencsétlenül jártak hozzátartozóival meghatalmazásokat vagy egyéb okmányokat aláíratva a részükre kijáró kártalanítási összegből maguknak minél nagyobb összeget közbenjárás és egyéb díj fejében visszatarthassanak, figyelmeztetjük a nagyközönséget, hogy külképviseleti hatóságunk a hátramaradottak érdekeinek megóvása céljából minden tőle telhetőt elkövet s hogy a bányaszerencsétlenség által károsodottak saját érdekükben cselekszenek, ha oly okmányokat, melyek nem az illetékes külképviseleti hatóságtól érkeznek, alá nem irnak, azokat egyszerűen visszautasítják vagy azokat legalább is az okmányokat küldők megbízhatóságának megállapítása végett saját illetőségi hatóságuknál előbb bemutatják.

Színészet Óbecsén. Molnár Gyula színigazgató társulata, mely Zentán oly nagy partoláshoz örvendett, hogy a 4 hétre tervezett színi évadot 7 hétre bővítette ki, jan. 18-án Óbecsén kezdte meg előadásait.

Vérszegénység

ollen gyorsan ható szer a SCOTT-féle Emulsió és az ezen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hírnév, melyet a SCOTT-féle Emulsió kivívott magának, különösen **vérszegénység** esetében, azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket használják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, s amelyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak fellelni, továbbá hogy ezen alkotórészek a sajátos

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle eljárás

által izletes, könnyen emészthető Emulsióvá dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen készítmény, melynek táporeje fölfülmulhatatlan.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerüzletekben.

A magyar ipar hódítása. Vajda Béláné műtaranyhímzőnő budapesti műtermében most készült el a *belgrádi* gör. kel. egyház részére megrendelt díszművű egyházi lobogó. A gyönyörű kivitelű zászlón nemcsak az aranyhímés, de a zászlónak minden anyaga a *magyar ipart* dicséri.

Hullaégető részvénytársaság címén Wisinger Richárd m. kir. állatorvos vezetése alatt 12.000 kor. tőkével részvénytársaság alakult Hódságon, mely a hódsági járás területére kiterjedőleg az elhullott *háziállatok* elégetését és értékesítését célozza. Azt mondják, hogy a vállalatból tetemes nyeresége lesz a részvényeseknek.

Áthelyezés. Dr. Krutelik Dániel szolgabíró Óbecséről *Nemetpátdánkra* helyeztetett át hason minőségben.

A Zombor vasúti állomáson létesítendő áruraktári irodák, áruaktár és nyílt rakodó előállításával járó építési munkák vállalatba adására f. é. január hó 28-án a m. kir. államasutak szegedi üzletvezetőségénél versenytárgyalás volt.

Vasúti hozzájárulások. Bácskertes a baja-bezdán-zombor-apatini vasut felépítéséhez 30.000, Csátalja 100.000 koronát, Vep-rőd a szabadka-gombos-palánkai vasut felépítéséhez 40.000 koronát szavazott meg. A vármegye közgyűlése ezen községi határozatokat jóváhagyta.

Áthelyezés Fernbach Károly megyei főispán *Milits* János tb. szolgabíró az *ujvidéki* járás szolgabírói hivatalától további szolgáltatásra a *zsablyai* szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Titeli levelelelőnk írja: Tóth János próbacsendőr január hó 24-én reggel mellbe lötte magát szolgálati fegyverével s azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen. — Jan. 26-án délután 2 órakor a Titelen telelő, valamint a környéken szabadságon levő hajósok *alakuló* gyűlést tartottak. A szervezkedés célja a hajózási társulatok elleni egyöntetű eljárás megállapítása. Marekits J., M. F. T. R. kormányos lelke a mozgalomnak, ki Orsováról jött Titelbe a mozgalom támogatására. A gyűlésen körülbelül 100-an jelentek meg. — A D. M. K. E. január 25-én második sikerült estélyét adta, melyen nagyszámu közönség jelent meg.

A bácskai sajtó köréből. A „Bajai Független Hirlap”, mely Baja városának első politikai *napilapja* volt, e hó 1-vel negyedik évfolyamában megszűnt.

Zentai és Roskányi Egyesült Iparvállalat rt. cég alatt a zentai Markovits Lajos és társai-féle fűrészgár, villanytelep, téglá és malom, valamint rosikányi tűzifaerdő és mészégető vállalatból, 1.700.000 kor. alaptőkével részvénytársaság alakult.

Jószivű földesur. Fernbach Péter orsz. képviselő, nagybirtokosnak Zombor melletti szállásán nagy tűz pusztított, melynek 5 cselédlakás is martalékaul esett s a cselédségnek minden vagyona elégett. A jószivűségéről meggyeszte ismeretes *Fernbach Péter*, eltekintve saját tetemes kárától, cselédjeinek összes kárát az utolsó fillérig megtéríti. E pártját ritkító jószivűség fényes példáját nyújtja a felebaráti kötelesség teljesítésének és bizonyára meg is termi üdvös gyümölcseit.

A vasúti szövetség bálja. Az idei farsang egyik legsikerültebb és legkedélyesebb mulatsága zajlott le folyó hó 1-én a vasúti állomás összes helyiségeiben. Már a kora esti órákban — a vendégeket hozó fogatok egész raja — foglalta el az állomási épület előtti teret. Városunk előkelő és díszes közönsége

szinültig megtöltötte az összes helyiségeket. A magasfokú érdeklődést a rendezőség a legnagyobb mértékben kiérdemelte, igazán kedves műsorral nyújtván szórakozást. Nagyban fokozta az érdeklődést, hogy a rendezőségnek sikerült *Bolgár Adolf* mérnököt, az újvidéki osztálymérnökség agilis tagját a felolvasás megtartására megnyernie. Felolvasó a mai *modern kor tipikus* alakjait kiváló jellemző képességgel mutatta be. Erős szatírával s egész emberismerettel tárta élénk az aglegények, a modern lányok s a partivadász szülék természetrajzát. Egy-egy találó mondása zajos tapsra ragadta a megjelent előkelő közönséget. Érezvén mindenki, hogy a bemutatott alakokkal az életben lépten-nyomon találkozhatunk. A közönség mindvégig feszült érdeklődéssel halgatta felolvasót s felolvasásának befejeztével lelkes tapsal hívta a függöny elé. A műsor többi számai folyamán *Skutecky Lilike* és *Albrecht Hilda* kisasszonyok az általuk nagy gonddal és izléssel előadott dialoggal tüntek ki. *Szalkay Boriska* kisasszony remek cimbalomjátékát és özv. *Csunderics Istvánné* által előadott magyar népdalokat a közönség frenetikus tapsal honorálta. A műsoron kívüli szám egy jól sikerült farsangi móka volt, mely szívből jövő kacajra készítette a társaságot. A műsor után tánc következett, mely csak a reggeli órákban ért véget. A négyest 45 pár táncolta.

Több tárgy nem lévén . . . Mulatságot esetről értesít — egy vidéki levelezőnk. Egyik közeli községben egy képviselőtestületi tag összeveszett a községi tanítóval és fölindulásában az asztalan levő tintatartót, levélnyomót stb. a tanító fejéhez vágta. A képviselő testület elhatározta, hogy ezt a jegyzőkönyvben is meg kell írni. A jegyző meg is írta a következőképpen: „E. képviselőtestületi tag a gyűlésen összeveszett X. Y. képviselőtestületi taggal és minden tárgyat a fejéhez vágott. Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.”

Ninos többé részletfizetés. A pénzügyminiszter legutóbb kimondotta, hogy az adásvézési ügyletek után fizetendő százalékos illetékeknek részletekben való fizetését megengedni többé nem fogja.

CSARNOK.

A cabaret.

(H. Zs.) Minden szónak, fogalomnak megvan a maga ethymológiája. A cabaretról hamarosan meg se tudnám mondani, honnan jött, merről származott ide hozzánk. Más tisztes fogalom fejlődik, az evolúció fázisait mutatja, — és így meg is állapíthatjuk karakteristikus ismérveit, mert volt időnk, — és ha nem nekünk, hát boldogemlékezetükünknek, hogy megfigyelhessük fejlődését, — tehát fixírozhattuk minőségét is. Nem így a cabaret. Ő a modern idők szülötte. És az idő, ez a monstruosus anya, kinek egyik emlője az emberiség lelkeinek kisugárzásából alakult, megszülte a cabaretet, — gyorsan, — úgy, hogy alig vettük észre jöttét, és csak midőn féltékeny ápolás után nagygyá nőtt, vesszük észre, hogy nem is ismerjük valójában ezt a kamaszt. Korunk mottója a lázas sietség. Nem érünk rá nevelni, fejleszteni, — meg se fésüljük a kis kölyköt, — és ime itt áll egy kócos, rakoncátlan fattyu, a kinek a törvény nem adott meg minden jogot, de a kit szeretünk.

Ez a cabaret teste.

A komolyság, az a derék férfi, gondolt egyet, és ráadta fejét, hogy szeretkezzen a könnyelműséggel. A könnyelműség pedig egy

francia nő, a ki nem sokat teketóriázik, hanem szül. A komolyság belelépett a könnyelműség szívébe. Pókhálós könyvtárakban nem tárgyalták rövidlátó tudósok, kényes poetikák se szólnak róla.

Ez a kabaret színe.

Padlás szobában, avagy műtőrem — kamrában görcsös szellemi életet élő emberek, testünk szenvedése árán ijesztő gondolatokat teremtettek. Ijesztő, új gondolatok jártak vihágot hódítani, és ma neves művészszakraták érdemesnek tartják beleállani abba a mozgató gépezetbe, mely a macskazenekaréhoz hasonlít, és pódiumról szólva, fecsegve pénzt kovácsolnak. Padlásszobában mindig akadt harmonium, gitár, avagy tarkító nagykendő, és káprázató lepedő, padlásszobában minden este összegyűltek ők a szegények, a marttyrok, akiknek lelke tókétt izzad, de a kik ügyetlenek, mert boldog fanatikusok, — padlásszobában mindig akadt ember, nő, a ki tudott sirni fájdalom hallatán, a ki tudott csókot imádni szerelmi örvényt elysiumnak ismervén, — padlásszobában minden este beállott a homály, hogy fényt löveljen gondolatok vad zudulására, minden este beállott a csend, hogy néma ajkáról a szenvedés, az érzelmek eme legfinomabbika rikató rapszodiát üvöltösn a szív ketyegése mellé.

És ez a csönd, ez a homály, mely az agyporusai között őrsítő árt indit, ez a szegénység, mely előtt egy szürke sárból kikan-dikáló narancsszín, egy haldokló veréb utolsó rándulása, a telefondrótok monoton morgása, vagy az erdő hős zugása milliót ér, — ez volt a hozsánna, mely a cabaretet születés-kor üdvözölte.

A padlásszobában született.

Osikos - és „Henneberg”-
Kookás - selyem 75 kr. tól
Shantung - feljebb, bérmentve
Armüre - és vámmentesen.
Minta postafordul-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. **Henneberg** in Zürich.

Nyilt-tér.

De tegnap ugyancsak félt az igazgató!

Az új operát kellett adni. Már reggel minden jegy elkelt és dőlben hirtelen lemond a hőstenor! Rekedt — egy hang sincs a torkában! A színház- orvos bizonyítványt ír: Nyolc napig kimélnie kell magát. Ekkor az igazgató az utjába eső első szakmába vágó üzletbe rohan, egy skatulya Fay-féle szodeni ásvány-pasztilát vásárol, elsiel vele Brüllins-éhez és addig kár, könyörög, míg az forró tejből bevesz néhány pasztilát, azután még néhányat a szájában is elszopogat. Nos — de hogyan énekelt aztán este? Fényesen. És est csak Fay valódi szodenije tette! Skatulyáját 1 K 25 filléért minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben meg lehet venni.

Főraktárak Budapeston: Egger Leó dr. és Egger J. VI., Váci-körút 17., Kochmeister Frigyes utóda, V., Hold-utca 8., Thalhammer és Seitz, V., Zrínyi-utca 3., Török József, VI., Király-utca 12.

Felölő szerkesztő: Lusztig Nándor dr.

Szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

15612. szám.

tkvi. 1907.

Árverési hirdetmény.

A csajkás kerületi takarékpénztár részvénytársaság végrehajthatónak *Jeofánov Vazul* sajkásgyörgyei lakos végrehajtást szenvedett

elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 2000 kor. s jár. kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a titeli kir. jbiróság, mint tkvi hatóság területén levő, a sajkásgyörgyei 1092. számú betétben Mijatov Zsiván és neje Popov Lyubica nevével felvett A. I. 1—2 sor 764 és 765. hrszámú 189. ö. i. számú ház, 218 □-öl udvar s 626 □-öl kert a beltelekben *Stein Gábor* utóajánlattevő által megajánlott 560 kor. kikiáltási áron, továbbá a fenti betétből időközben a sajkásgyörgyei 1392. számú betétbe átvett *Jyurcsitz Milos* (nős *Sztoics Bözilykva*) nevével felvett A. I. 1 sor 2720 hrszámú 376 □-öl szántó a szőlőkben ugyancsak a fenti utóajánlattevő által megajánlott 200 kor. kikiáltási áron, + 2 sor 3005. hrszám 1 hold 167 □-öl szántó a Dinyés földekben a fenti utóajánlattevő által megajánlott 750 kor. kikiáltási áron, + 3 sor 3019. hrszámú 1 hold 952 □-öl szántó a Dinyés földekben a fenti utóajánlattevő által ajánlott 1220 kor.-ban megállapított kikiáltási árbán elrendeltetik.

Ezen árverés megtartására határidőül 1908. évi február hó 27. napjának d. u. 3 órája *Sajkásgyörgye* község házához tüzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem a mennyiben ennél magasabb ígért nem tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő *Stein Gábor* sajkásgyörgyei lakos által megvettnék fog kijelentetni.

2. Az árverezni szándékozók végrehajtató képviselőjének kivételével tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november 1. napján 3333 szám a. k. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű eilsmervényt átszolgáltatni.

Kelt titelen, 1907. december hó 17-én.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóságnál.

Dr. Perovics,
kir. albiró.

Kiadó lakás.

A szent István-utca 8/a sz. alatt az *utcai lakás* f. é. *május 1-re* kiadó.

E lakásban van 3 szoba, egy lakható előszoba, konyha, mosókonyha és külön pince.

Tudakozódni lehet *Gály József* szt. rókusi rk. kántortanítónál. 1—3.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia- jelleg kifejezetteen érvényesül, s mint ilyen a francia- pezsgőket pótolni van hivatva.

KAPHATÓ:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

30/1908. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zsabylai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 1686/1. számú végzése következtében dr. Abonyi Lipót ügyvéd által képviselt Csajkás kerületi takarékpénztár javára Sovlyanszki Dusan és Idrsa ellen 2000 kor. s jár. erejéig 1907. évi december hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 4169 kor. 20 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: buza, zab és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zsabylai kir. járásbíró-ság 1907. V. 1686/2. számú végzése folytán 2000 korona tökekötvetelés, ennek 1907. évi szeptember hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 102 kor. 79 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Sajkásgyörgyén alperesek lakásán, leendő megtartására 1908. évi február hó 14-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1908. január hó 29-én.

Szagmeister,
kir. bír. végrehajtó.

Női- és férfi-divatüzlet!

Van szerencsém legalázatosabban értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a helybeli piacon, Fútcá 3. szám alatt (azelőtt Mogán-féle üzlet) egy

női- és férfi-divatüzletet

nyitottam és bátorkodom a t. vevőimnek a legújabb izlés szerint berendezett nagy raktáromat legmelegebben ajánlani.

Üzletemben tartom a legizlésebb és legelegánsabb tárgyakat női szoknyákban és egész ruhákban, mind a legújabb szabás szerint, divatos angol és francia szövetekből és vásznakból.

Különösen bátor vagyok figyelmeztetni nagy választékoma női bluzokban, még pedig: selyem-, szövet-, zephir-, vászon- és balisztból a legdivatosabb módon és a legelegánsabb izlés szerint.

Kiszolgálásom pontos lesz és nagyon előzékeny, szigorúan szerényen mérsékelt árak mellett.

Legalázatosabban kérem, méltóztatásuk engem meglátogatni.

Kiváló tisztelettel

Momirovits P. N.

148

12278. szám. tkv. 1907.

Árverési hirdetés.

A titeli kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az „első ujvidéki magyar előlegezési egyesület” ujvidéki cég végrehajtónak, Szifferman Fülöp és Koffman Péter tiszakálmánfalvai lakos végrehajtást szenvedettek elleni 800 kor. és 1000 kor. tőkék és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében a titeli kir. bíróság, mint tkvi hatóság területén a tiszakálmánfalvai 185. számú betétben

Szifferman Fülöp után az Uránia gépforgalmi vállalat Bröder, Handler és Kellerman ujvidéki cég nevével felvett A. I. 1-3. sor, 784, 785 és 786. hrszámú 199. ö. i. számú ház, 38 □-öl udvar, 264 □-öl szőlő és 408 □-öl kert, a beltelekben 704 kor. becsárban nyilvános árverés útján el fog adadni.

Határnapul az 1908. március hó 4. napjának d. u. 3 órája Tiszakálmánfalva község házához kintüzetik, hogy hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fognak adadni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, amelynek 10%-át venni szándékozók készpénzben, vagy 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú J. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles az árverési vételárat 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt, az árverés jogerejétől számítva és pedig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli kir. adóhivatal, mint bírósági letéptéztárnál lefizetni.

Titelen, 1908. évi október hó 18. napján.
A kir. bíróság, mint tkv. hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

Lapunk egyes számonként kapható Hajós Vilma parktözdéjében, a »Fortuna« dohánytözdében, továbbá Ludwig József, Herger Agoston üzleteiben és Wagner Testvérek fióküzletében.

3 UJ SZÓ...
ALTVATER
GESSLER
BUDAPEST

GESSLER SIEGFRIED
JAGERNDORF-BUDAPEST

GESSLER FÉLE VALÓDI
DANUBIUS
MUSTAR

Csak „Siculia” névvel ellátott üvegek valódiak.

A Málmás
SICULIA
forrásvíz.

A legjobb gyógy- és asztali tisztító víz.

A gyomorégést azonnal megszünteti.

Páratlan nyálkaoldó és étvágygerjesztő.

A gőg, torok, tüdő, gyomor, hól, vesze.

hólyag-hurutos bántalmaknál fülulmulhatatlan.

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN
Budapest, József-körút 37. Telefon 59-40

A sós savanyú vizek királya 3-26

Kapható minden gyógyszerár-, drogéria- és fűszerkereskedésben.

Fillér 4 Fillér

A NAGY MOSÁS!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS PASZTILLAT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
Foltot vagy csíkot nem csinál!
Artalmatlan, mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztilla csak 4 fillér és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható:
Mintadobozt = 10 drb pasztilla = 40 fillér beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK
vegyészeti gyár, Budapest, VI. kerület.
Ujvidéken: Horváth Károly, Nenadovich Sándor és Ziegler Ferenc urak.

LEGJOBB KÉKITŐ 4F
KÉKITŐ PASZTILLA 4F „URANOS”
URANOSKÉK 4F SZABADALOM
LEGJOBB KÉKITŐ 4F
URANOSKÉK 4F SZABADALOM
KÉKITŐ PASZTILLA 4F „URANOS” HOCHSINGER FÉLE SZABADALOM

PÉTERFAIVAI PAPIRGYÁR
OCEAN GGB.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

KAPHATÓ:
URBÁN IGNÁC
könyv-zenemű és
papirkereskedésben
UJVIDÉK.

12-12

Ház a Duna-utcában,

a sarkon, sétatérrel szemben, a legélénkebb helyen, minden üzletnek alkalmas, 4 szobával és még 5 mellékszobával és pincével berbe adó.

Közelebbi felvilágosítás a hámtulajdonosnál.

IVKOVICS NIKOLA,
UJVIDÉK.

3-3

BUDAI KIRÁLY KESERŰVIZ

elsőrangú hashajtó

Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az

Erzsébet-sósfürdő forrása
Budapest - Kelenföld: Telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény.

alkalmi hántalmak, árt. vérzés, májbajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

ERZSÉBET-SÓ,

mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az

ERZSÉBET-SÓSÜRDŐ igazgatósága
Budapest - Kelenföld.   Telefon 40-84.
6-14

A kalapszakmában jártas segéd,

aki az ország 3 nyelvét bírja, március 1. vagy 15-től felfogadtatik Vogel Vilim részéről Eszéken, ahová a fizetés iránti igények, arckép és bizonyítvány — másolatok beküldendők. Akik a férfi- divatáru-szakmában is jártasok, esetleg előnyben részesülnek.

A férfi divatáru-szakmában jártas segéd,

aki az ország 3 nyelvét bírja, március 1. vagy 15-től felfogadtatik Vogel Vilim részéről Eszéken, ahová a fizetés iránti igények, arckép és bizonyítvány — másolatok beküldendők. Akik a kalap-szakmában is jártasok, esetleg előnyben részesülnek. 2-2

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult háziasszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztrál és meghűléseknél, bedörzsolésnél, sőt sok esetben használatra.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.-es üvegszolván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.** Mindennapi szétküldés.

8-88

LOKER VILMOS

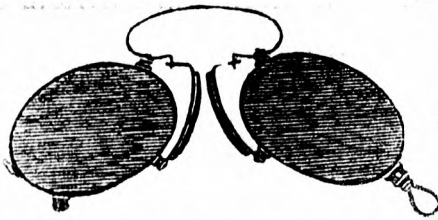
Szakképzett mű- és látszerész.
UJVIDÉK, FŐ-UTCA 20. SZÁM.
Egyedüli szaküzlet.

Aki a szemét védeni akarja.   Aki jól akar látni.
Aki jó szemüveget vagy evikert akar venni: az forduljon

LOKER VILMOS, szakképzett optikus és mechanikushoz
Ujvidék, Fő-utca 20. szám.

Ahol a szemek a legújabb apparátus segítségével szakszerűen megvizsgáltnak. Csakis a legfinomabb kristály-üveggel ellátott szemüveget szolgáltatunk ki.

Jó minőség, olcsó árak.

Villanyos házi csengő berendezés és évi karbantartás, jutányos árak.

Gramophon és lemezek, csakis elsőrendű gyártmányok.

WAGNER TESTVÉREK

T. cz.

Az 1866-ban alapított fűszer-, csemege- és borkereskedésünket, mely alapítása óta a Ferenc József-téren fekvő Dungserszky hársban volt, 1907. vagyis múlt év december havában külön célra épült hársunkba helyeztük át s üzletünk már most a Ferenc József-tér 3. szám alatti saját hársunkban található.

A mai islésnek megfelelően helyiségünket minden kényelemmel láttuk el, pazarfényű berendezés, csinos isléses kivilágítás, óriási helyiség és kirakatok, az áruk szakszerű csoportos kiállítás, a raktár, souterrainpince árufelvonóval a kiszolgálást könnyűvé és az eddiginél is gyorsabbá teszik; bátran mondhatjuk tehát: üzletünk minden tekintetben vetekedik nemcsak a mi, hanem a külföldi fővárosok csemege-üzleteivel és látványosságával s Ujvidék díszévé lett.

Fűszer, csemege, sajt, bor, liqueur, pezsgő, déligyümölcs, tea, rum, teasütemény, hal és fűszelék conservek, bonbons, gyümölcs, vadak, ásványvizek árusításához legújabbban a hideg felvágottakat is felkaroltuk, így eladásra kerül kizárólag legfinomabb minőségben: kassai és prágai sonka gépfelvágással (ujdonság), debreceni paprikás, kolozsvári husos szalonna, debreceni és szepesi virsli, császárhus, ajókás és májas különleges hurkák, lengyel és vesepecsenye kolbász, lyoni stb. mindig friss állapotban.

Naponta friss sonka szétküldés; oszonnák és jourok réssére hideg plattnik diszes és isléses elrendezését minden kivitelben (plattnik kikölcsönzésével) elvállaljuk.

Üzletünk megtekintését akár vétel nélkül is kérjük, méltóztassák szives bismával bennünket megtisztelni: biztosítjuk az árak kiváló olcsóságáról és legjobb kiszolgálásról.

Magunkat szives jóindulatába ajánlva vagyunk   kiváló tisztelettel
Ferenc József-tér 3.   Telefon 105.   **WAGNER TESTVÉREK,**

UJVIDÉK, SAJÁT HÁZ

Saját termései elismert kitéző borok.

Csemege különlegességek nagy raktára.

MEGHIVÓ.

Az „Első ujvidéki magyar előlegezési egyesület” folyó évi március 1-én délelőtt 10 órakor egyleti helyiségében tartja a **40. évi rendes közgyűlését,**

melyre a t. szavazóképes egyleti tagok ezennel meghívotnak.

Szavazó jegyek f. évi február 22-ig, az egyesület helyiségében válthatók.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyv hitelesítő és a jegyzőkönyv vezető megválasztása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a mérleg előterjesztése, és nyereség felosztása feletti határozat hozatal.
3. A felmentvény megadása feletti határozat hozatal.
4. Esetleges indítványok.

Vagyon

Mérleg-számla.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Teher

		Kor.		f.				Kor.		f.	
Készpénz:											
Pénztár-számla	K	88.097	54								
Giró-számla osztr.-magy. banknál	K	1.386	35								
Postatakarékpénztár	K	539	07								
Más pénztáratételeknél	K	2.637	—								
				92.659	96						
Váltótárca:				1.122.006	23						
Kölcsönök:											
Jelzálog kölcsönök	K	777.690	—								
Kölcsön kötelezvényre	K	17.500	—			795.190	—				
Előlegek:											
Tagkönyvecskékre	K	11.418	—								
Értékpapírokra	K	2.309	—			13.725	—				
Folyószámlai követelések						29.046	61				
Felszerelés						4.082	—				
Biztosítási-díjak						337	—				
						2.057.046	80				
A részlet tulajdonosok vagyona:											
Tőke befizetések	K	334.859	—								
Tőke befizetések utáni kamat	K	58.160	29								
Tartalék alap	K	34.868	76								
Külön-tartalék alap	K	9.911	07								
									437.799	12	
Nyugdíjalap											
Betétek:											
Rendes betétek	K	1.394	327	25							
Heti betétek	K	44.686	65						1.439.013	90	
Visszszámítolási számla											
Átmeneti kamatok									83.071	—	
Hitelezők:									27	966	11
Tiszta nyereség									5.284	11	
									60.762	56	
									2.057.046	80	

Költség

Nyereség- és veszteség-számla.

Jövedelem

		Kor.		f.				Kor.		f.	
Kamatok:											
Betéti kamat	K	61.399	17								
Visszszámítolási kamat	K	10.116	26			71.515	43				
Adók:											
Államiadó- és községi pótlék	K	13.868	81								
Tőke kamatadó	K	6.139	92			20	008	73			
Üzleti költség:											
Tiszti fizetések	K	16.639	84								
Házbér	K	1.600	—								
Ajándékozások	K	457	—								
Különféle költségek	K	3.926	—			22.622	84				
Tiszta nyereség									60.762	56	
									174.909	56	
Nyereség áthozat											
Kamatok:											
leszámított váltók után	K	92.867	81								
előlegek után	K	1.061	36								
jelzálog kölcsönök után	K	60.099	89								
kötelezvény után	K	1.272	04								
folyó számla után	K	1.972	36								
elhelyezett tőkék után	K	1.511	42						158.784	68	
Jutalékok:											
leszámított váltók után	K	3.465	60								
biztosítási díjak után	K	251	18						3.716	78	
Ingtalan jövedelem:											
eladott ingatlanon	K	899	—								
házbér jövedelem	K	125	04						1.024	04	
Különféle jövedelem											
									4.109	85	
									174.909	56	

Ujvidék, 1907. december hó 31-én.

Wurst Lajos, s. k.,
vezérigazgató.Zuber Károly, s. k.,
pénztárnok.Ziegler József, s. k.,
főkönyvelő.

I G A Z G A T Ó S Á G:

Brück Lázár, s. k., Beck Károly, s. k., Dorosnyak Béla, s. k., Gelger József, s. k., Dr. Horváth Géza, s. k., Hirschhauser Benő, s. k.,
Kohlmayer Lajos, s. k., Kiss Antal, s. k., Lobenstein Károly, s. k., Landsmann Adolf, s. k., Messer Salamon, s. k., Paqor József, s. k.,
Seldling Pál, s. k., Oppenheimer Dávid, s. k., Siebold Adam, s. k., Urban Ignácz, s. k., Weisz Ferenc, s. k., Witz Ferenc, s. k.

Megvizsgáltatott a fő- valamint a segédkönyvekkel megegyezően találtatott.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Ziegler Ferenc, s. k.,

Findelsen Gusztáv, s. k.,

Dietzen Imre, s. k.,

Moser Richardt, s. k.

Nyomatott Hirschhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.